

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 13/18
V Luxemburgu 20. februára 2018

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-441/17
Komisia/Poľsko

Ako uviedol generálny advokát Bot, rozhodnutia o obhospodarovaní lesov týkajúce sa lokality Natura 2000 Puszcza Białowieska, ktoré prijalo Poľsko, porušujú právo Únie

Tieto rozhodnutia musia nevyhnutne viesť k poškodeniu miest rozmnožovania chránených druhov.

V roku 2007 Komisia v súlade so smernicou o biotopoch¹ schválila označenie lokality Natura 2000 Puszcza Białowieska, ktorá zahŕňa najmä tri lesné oblasti Białowieża, Browsk a Hajnówka, ako „lokality európskeho významu“ z dôvodu prítomnosti prirodzených biotopov a biotopov určitých druhov zvierat a vtáctva, ktorých ochrana je prioritná. Táto lokalita predstavuje tiež „osobitne chránené územie“ vtáctva označené v súlade so smernicou o vtáctve². Táto lokalita Natura 2000 Puszcza Białowieska patrí medzi najlepšie zachované prirodzené lesy v Európe a charakterizuje ju veľké množstvo starých stromov, najmä storočných, a veľké množstvo odumretého dreva.

Z dôvodu neustáleho rozširovania sa lykožrúta smrekového³ poľský minister životného prostredia v roku 2016 schválil na obdobie od roku 2012 do roku 2021 takmer strojnásobenie ťažby dreva iba v lesnej oblasti Białowieża, ako aj činnosti aktívneho obhospodarovania lesov ako sanitárne rezy, zalesňovanie a omladzujúce rezy v oblastiach, v ktorých boli dovtedy akékoľvek zásahy vylúčené. Následne v roku 2017 generálny riaditeľ lesného úradu prijal v súvislosti s tromi lesnými oblasťami Białowieża, Browsk a Hajnówka rozhodnutie č. 51 „o výrube stromov napadnutých lykožrútom smrekovým a o zbere stromov, ktoré predstavujú hrozbu pre verejnú bezpečnosť a v súvislosti s ktorými vzniká nebezpečenstvo požiaru, a to pokiaľ ide o všetky vekové triedy lesných porastov v lesných oblastiach...“. Pristúpilo sa teda k odstraňovaniu suchých stromov a stromov napadnutých lykožrútom smrekovým v týchto troch lesných oblastiach na území o rozlohe približne 34 000 hektárov, pričom lokalita Natura 2000 Puszcza Białowieska sa rozkladá na 63 147 hektárov.

Keďže Komisia sa domnievala, že poľské orgány sa neubezpečili, aby tieto činnosti obhospodarovania lesov nenarušali integritu lokality Natura 2000 Puszcza Białowieska, 20. júla 2017 podala žalobu, v ktorej navrhla, aby bolo rozhodnuté, že Poľsko si nesplnilo povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smerníc o biotopoch a vtáctve.⁴

Vo svojich návrhoch prednesených v dnešný deň **generálny advokát Yves Bot Súdnemu dvoru navrhuje, aby rozhodol, že Poľsko nesplnilo svoje povinnosti vyplývajúce z týchto smerníc.**

¹ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 1992, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102), naposledy zmenená smernicou Rady 2013/17/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 2013, s. 193).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 2010, s. 7), zmenená smernicou 2013/17.

³ Ide o pustošivý druh chrobáka, ktorý napáda predovšetkým smrek.

⁴ Navyše Komisia požiadala Súdny dvor, aby Poľsku nariadil, aby až dovtedy, kým Súdny dvor nerozhodne o veci samej, zastavilo, okrem prípadu ohrozenia verejnej bezpečnosti, činnosti aktívneho obhospodarovania lesov v niektorých biotopoch a lesných porastoch, ako aj odstraňovanie odumretých storočných smrekov a výrub stromov v rámci zvyšovania objemu ťažby dreva v lokalite Puszcza Białowieska. Komisia tento návrh doplnila návrhom na uloženie pokuty pre prípad nedodržania nariadených príkazov. Uznesením z 20. novembra 2017 Súdny dvor tomuto návrhu vyhovel (pozri [TK č. 122/17](#)).

Generálny advokát na úvod pripomína, že cieľom smernice o biotopoch je, aby členské štáty prijímali primerané ochranné opatrenia na účely zachovania ekologických znakov lokalít, v ktorých sa vyskytujú prirodzené biotopy. Je teda potrebné vytvoriť potrebné ochranné opatrenia pre osobitne chránené územia a dodržiavať osobitné požiadavky, pokiaľ sa má prijať plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je pre ňu potrebný, ale ktorý môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu.

Generálny advokát na jednej strane zastáva názor, že Poľsko nevykonalo opatrenia nevyhnutné na ochranu lokality Natura 2000 Puszcza Białowiecka. Na úvod uvádza, že toto konštatovanie možno vyvodíť zo samotnej povahy opatrení prijatých poľskými orgánmi, ktoré viedli k strate časti lesných porastov. Ďalej poznamenáva, že tieto opatrenia nemožno odôvodniť bezprecedentným rozšírením lykožrúta smrekového z dôvodu rozličnosti vedeckých stanovísk o ich primeranosti. Napokon poznamenáva, že tieto opatrenia sa v pláne obhospodarovania (Plan Zadań Ochronnych, ďalej len „PZO“) prijatom vnútroštátnymi orgánmi v roku 2015⁵ považujú za potenciálne nebezpečenstvo v súvislosti s ochranou biotopov a chránených druhov. Podľa neho je potenciálnym dôsledkom sporných opatrení zbavenie tohto PZO potrebného účinku, či dokonca umožnenie poľským orgánom porušovať jeho ustanovenia. Za týchto podmienok generálny advokát Súdnemu dvoru navrhuje, aby rozhodol, že Poľsko si nespĺnilo povinnosti, ktoré mu v tomto ohľade vyplývajú tak zo smernice o biotopoch, ako aj zo smernice o vtáctve.

Na druhej strane po tom, ako generálny advokát konštatoval, že sa tiež tvrdilo, že predmetné opatrenia predstavujú plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality Natura 2000 alebo nie je pre ňu potrebný, v zmysle smernice o biotopoch, generálny advokát pripomína, že taký plán alebo projekt, ktorý môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, musí byť najprv predmetom primeraného odhadu jeho dosahov na chránenú lokalitu, aby mohol byť následne povolený, pokiaľ nepriaznivo neovplyvní integritu tejto lokality. Generálny advokát zastáva názor, že z jednoduchého preskúmania chronológie sporných rozhodnutí a koherentnosti predložených dosvedčujúcich dokladov vyplýva, že sa nemohol vykonať odhad vyžadovaný smernicou o biotopoch, čo postačuje na konštatovanie, že Poľsko nespĺnilo svoje povinnosti, ktoré mu aj v tomto ohľade vyplývajú zo smernice o biotopoch.

Uvádza, že jednotlivé rozhodnutia boli prijaté krátko pred rozhodnutím z roku 2016 v PZO z roku 2015, pokiaľ ide o stromy napadnuté lykožrútom smrekovým. Poznamenáva, že aj keď je potrebné nájsť určitú rovnováhu medzi opatreniami aktívneho a pasívneho obhospodarovania v súvislosti s bojom proti šíreniu tohto hmyzu na účely naplnenia cieľov ochrany stanovených v smerniciach o biotopoch a vtáctve, takéto zváženie sa vôbec nenachádza v ustanoveniach rozhodnutia č. 51 prijatého v roku 2017, keďže toto rozhodnutie umožňuje vykonanie opatrení spočívajúcich vo výrube a odstránení lesných porastov bez obmedzenia. Zdôrazňuje, že sa nepreukázalo, že by rozšírenie lykožrúta smrekového bolo podporené objemom ťažby dreva od roku 2012 do roku 2015, aj keď tento objem zostal v lesnej oblasti Białowieża rovnaký ako v predchádzajúcich rokoch. Konštatuje, že v deň prijatia rozhodnutia z roku 2016 bol prijatý program nápravy na účely hodnotenia prijatých opatrení do budúcnosti, že vykonaný odhad z roku 2015 sa netýka dosahov opatrení obhospodarovania lesov na ochranu a integritu lokality Natura 2000 Puszcza Białowiecka ako celku a že tento odhad je založený na databáze z roku 2012.

Okrem toho generálny advokát dodáva, že v každom prípade neboli splnené ani požiadavky smernice o biotopoch v oblasti odhadu, ako ich vykladá Súdny dvor, keďže ku dňu prijatia sporných rozhodnutí stále prebiehala vedecká diskusia o primeraných metódach zastavenia šírenia lykožrúta smrekového.

Taktiež sa domnieva, že bola porušená aj zásada obozretnosti, ktorá je integrovaná v smernici o biotopoch, keďže v čase prijatia sporných opatrení nebola existencia a závažnosť potenciálnych

---

⁵ Dňa 6. novembra 2015 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku (krajský riaditeľ pre ochranu životného prostredia Białystok, Poľsko) prijal Plan Zadań Ochronnych (plán obhospodarovania), ktorým sa stanovujú ciele ochrany a ochranné opatrenia týkajúce sa lokality Natura 2000 Puszcza Białowiecka, pokiaľ ide o územie troch lesných oblastí Białowieża, Browsk a Hajnówka. Tento plán je miestnym aktom práva.

rizík narušenia ochrany a integrity lokality Natura 2000 Puszcza Białowieska v celom rozsahu identifikovaná, zhodnotená a prípadne vylúčená.

Generálny advokát navyše vzhľadom na skutočnosť, že poľské orgány sa dovoľávali dôvodov verejnej bezpečnosti na odôvodnenie prijatia a vykonania sporných opatrení, zdôrazňuje, že tieto dôvody implikujú, že bol vykonaný odhad dosahov plánu alebo projektu, ktorého závery musia byť negatívne, a že neexistujú alternatívne riešenia. V takom prípade mali poľské orgány tiež zhodnotiť využitie opatrení, ktoré sú alternatívne alebo kompenzačné vo vzťahu k prijatým a vykonaným opatreniam obhospodarovania lesov. Žiadna z týchto požiadaviek však nebola dodržaná.

Keď generálny advokát napokon vyvodzuje dôsledky zo svojich úvah o porušení požiadaviek týkajúcich sa hodnotenia predmetných činností obhospodarovania lesov, zastáva názor, že tieto činnosti musia nevyhnutne viesť k poškodeniu miest rozmnožovania chránených druhov žijúcich v lokalite Natura 2000 Puszcza Białowieska.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nespĺnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok.

Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonal rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106